

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 14 juni 2022

Dossiernr. : K39863

Documentnr. : 2022-059881

Verzonden : 14 juni 2022

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 1 juni 2022 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten. Deze aanvraag is ingediend door aanvrager Eco Reest, Industrieweg20, 7912 JP te Zuidwolde, in opdracht van initiatiefnemer (ontheffinghouder) Lefier, Postbus 2102, 7801 CC te Emmen.

De aanvraag heeft betrekking op het project Donker Curtiusstraat en Klompéstraat te Hoogezand.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.3, lid 1 en 4, artikel 3.8, lid 1 en 5 van de Wet natuurbescherming (Wnb):
  - ten aanzien van gierzwaluw (*Apus apus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
    - opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);
  - ten aanzien van Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
    - opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);
    - beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie Donker Curtiusstraat 1 - 159 en Klompéstraat 162 – 288 te Hoogezand, zoals weergegeven in figuur 1 in de bijlage Overwegingen bij Besluit;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2026;

- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
1. voorschriften;
  2. overwegingen bij besluit;
  3. de aanvraag van 1 juni 2022 en de aanvullingen per mail d.d. 13 juni 2022, inclusief activiteitenplan *Eco Reest 2022 Hoogezand_220087_ Donker Curtiusstraat 1- 159 en Klompéstraat 162 - 288_AP*.

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Deenik', with a stylized flourish extending from the end.

Teamleider VTH

M.D.N. Deenik MSc

Domein Uitvoering

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen erop dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de provincie Groningen, Domein Uitvoering, via het algemene telefoonnummer 050 - 316 4911. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over dit besluit verzoeken wij u het kiwnummer (dossiernummer) te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op gierzwaluw, Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd. Dit ecologisch werkprotocol dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. Dit logboek dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van gebouw bewonende soorten.

---

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereeniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch

10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals voortplanting, winterslaap) te voorkomen. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort. Alle werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten de voor de betreffende soort kwetsbare periode. Indien de werkzaamheden binnen de kwetsbare periodes worden uitgevoerd, worden de verblijfplaatsen uiterlijk drie dagen voorafgaand aan de geplande werkzaamheden ongeschikt gemaakt, in de tweede helft van het jaar 2022. De ecologisch deskundige dient te bevestigen dat er geen broedgevallen van gierzwaluw meer aanwezig zijn, wanneer natuurvrijwerkzaamheden plaatsvinden.
11. Om zorgvuldig handelen te garanderen, dient de galerijflat uiterlijk drie dagen voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden, te weten in de periode september en oktober 2022. Het natuurvrij maken dient uitgevoerd te worden om te voorkomen dat zich vleermuizen in het complex bevinden tijdens de werkzaamheden. Het ontoegankelijk maken dient te gebeuren door het dichtzetten van de invliegopeningen. Door aanbrengen van exclusion flaps dient gezorgd te worden dat eventueel aanwezige vleermuizen wel naar buiten, maar niet meer terug kunnen. Deze dienen ten minste drie dagen voor de werkzaamheden geplaatst te worden, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius. Omdat vleermuizen gebruikmaken van diverse invliegopeningen en verblijfplaatsen, dient het gehele gebouw ongeschikt gemaakt te worden.
12. Er dienen in totaal 25 nestkasten (type NK GZ 08 van Vivara Pro of kwalitatief vergelijkbaar) opgehangen te zijn in de directe omgeving. Deze dienen in geschikte kopgevels ter plaatse van de galerijflats aan de Klompéstraat en Donker Curtiusstraat of in de directe omgeving (tot 250m). Vijf daarvan dienen op exact dezelfde locatie geplaatst te worden als de huidige nestlocaties van gierzwaluw. De gierzwaluwnestplaatsen dienen gerealiseerd te worden in de vorm van inbouwkasten van het type GZP2 (Unitura) of kwalitatief vergelijkbaar (zie figuur 2 in de Overwegingen bij dit besluit).
13. Daarnaast dienen minimaal tien extra inbouwkasten in de noordgevel geplaatst te worden.
14. Er dienen in totaal zestig vleermuiskasten aan gebouwen en bomen in een straal van maximaal 350m rondom het plangebied gerealiseerd te worden, waarbij gebruik gemaakt mag worden van een combinatie Schwegler 2FE muurschaal van Waveka (zie figuur 3 in de Overwegingen bij dit besluit), het type VMT1a van Unitura (zie figuur 4 in de Overwegingen bij dit besluit) en VK WS 08 van Vivara Pro (zie figuur 5 in de Overwegingen bij dit besluit) of kwalitatief vergelijkbaar. De veertien in 2019 geplaatste tijdelijke voorzieningen voor vleermuizen aan het schoolgebouw ter plaatse van Thorbeckelaan opgehangen op circa 350 meter afstand van het plangebied mogen daartoe gerekend worden.
15. De kasten dienen opgehangen te worden aan kopgevels van de adressen in tabel 5.1 in het activiteitenplan. De kasten dienen zo hoog mogelijk op de gevel geplaatst te worden en er dient gezorgd te worden voor een vrije uitvliegruimte van minimaal drie meter. Hierbij dient gelet te worden op een vrije in- en uitvliegroute. De kasten dienen geplaatst te worden buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtverstoring.
16. De ruimte in de spouw van de liftschacht ter plaatse van Klompéstraat en het trappenhuis ter plaatse van Donker Curtiusstraat dient geschikt en toegankelijk te blijven voor vleermuizen; deze gevels dienen niet gevuld te worden met spouwisolatie. In totaal zijn er twee trappenliften/liftschachten aanwezig met open stootvoegen van circa 15 millimeter. Deze open stootvoegen zijn met deze lengte al geschikt als toegang voor kleine soorten vleermuizen (zoals gewone- en Ruige dwergvleermuis). De aanwezige open stootvoegen dienen waar mogelijk vergroot te worden tot een breedte van 25 millimeter, zodat het gebouw ook geschikt wordt voor andere soorten vleermuizen, zoals Laatvlieger. In de overige gevels dienen inbouwkasten geplaatst te worden. In elke kopgevel dienen meerdere inbouwkasten geplaatst te worden. Dit houdt in dat aan de galerijflat ter plaatse van Klompéstraat dertig inbouwkasten geplaatst dienen

---

Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
 - zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

te worden en aan de galerijflat ter plaatse van Donker Curtiusstraat eveneens dertig inbouwkasten.

Verblijfplaatsen in de spouwmuur van de liftschachten/trappenhuis (totaal twee stuks met drie zijden in noord, oost en westelijke oriëntatie):

- Gehele spouw trappenhuis beschikbaar, doch minimaal 1,5 m²;
- Spouwdiepte > 2 cm;
- Trappenhuis vrijhouden van isolatie, zodat een lege spouwmuur in zijn geheel benut kan worden door vleermuizen (zie blauwe lijn figuur 5.5 in het activiteitenplan);
- Entreestenen of open stootvoegen van 25 mm breed en steenhoogte hoog (> 3 per kopgevel);
- Voorkeur zo hoog mogelijk de entreestenen plaatsen of toepassen open stootvoegen: > 2,5 meter;
- Geen directe verlichting bij de invliegopeningen;
- Invliegopeningen vrij van obstakels.

Inbouwkasten:

- Inbouwkasten zijn beschikbaar in diverse maten en voor verschillende functies (zie voorbeeld VMPM1 van Unitura, figuur 6 in de Overwegingen bij dit besluit). De kasten worden geselecteerd ten behoeve van kleine verblijfplaatsen.
- Er worden minimaal zestig inbouwkasten geplaatst;
- De kasten hebben minimaal een laag, doch bij voorkeur meerdere (afhankelijk van beschikbare diepte spouw);
- Voorkeur zo hoog mogelijk positioneren: > 2,5 meter;
- Bij voorkeur op meerdere oriëntaties aanbrengen (zowel warme Z zijde als koelere O/W);
- Geen directe verlichting bij de invliegopeningen;
- Invliegopeningen vrij van obstakels.

Overige voorschriften

17. De werkzaamheden dienen alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd te worden. Er dient geen kunstlicht gebruikt te worden. Indien dit wel noodzakelijk is, dient te worden voorkomen dat licht naar de omgeving uitstraalt. Een ecologisch deskundige op het gebied van gebouw bewonende soorten dient hierin te adviseren en dit dient in het onder voorschrift 7 genoemde logboek opgenomen te worden.
18. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
19. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied moet hiervoor worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.
20. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
21. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden. Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.
22. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, soortbescherming.
Activiteitenplan:	<i>Eco Reest 2022 Hoogezand_220087_ Donker Curtiusstraat 1- 159 en Klompéstraat 162 - 288_AP.</i>
Activiteit:	Lefier is voornemens renovatiewerkzaamheden uit te voeren aan de galerijflats binnen het plangebied, ten behoeve van het verkrijgen van energielabel A.
Reden voor deze aanvraag:	In verband met de voorgenomen ontwikkeling is in het kader van de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat in het plangebied verblijfplaatsen aanwezig zijn van gebouw bewonende soorten. Deze verblijfplaatsen zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Daarom is voor deze activiteit een ontheffing nodig.

Figuur 1. Plangebied waarvoor deze ontheffing geldt (bron achtergrondkaart: ArcGis).

Plangebied:	Het plangebied bestaat uit twee galerijflats gelegen aan de Donker Curtiusstraat 1 -159 en Klompéstraat 162-288 in de wijk Gorecht, in het zuiden van Hoogezand, zoals weergegeven in figuur 1. De galerijflat gelegen aan de Donker Curtiusstraat is tien verdiepingen hoog, opgebouwd uit bakstenen muren en heeft een plat dak. De galerijflat gelegen aan de Klompéstraat is vier verdiepingen hoog,
-------------	--

opgebouwd met bakstenen muren en heeft een plat dak. De flats bevinden zich centraal in een woonwijk met beperkt groen. Het groen bestaat voornamelijk uit grasveldjes, perkjes, en bomenrijen langs wegen met daartussen struikgewas. Op ruim vijfhonderd meter ten westen van de flat bevindt zich het Gorechtpark met een dorpsvijver. Op meer dan vijfhonderd meter oostelijk van de flat bevindt zich de dichtstbijzijnde grotere watergang, het Kielsterdiep. De omgeving als geheel heeft een stedelijk karakter.

Coördinaten: 53.15581; 6.7507869.

Werkzaamheden: De voorgenomen werkzaamheden omvatten:

- isoleren van de spouw;
- vervangen van het glas of complete kozijnen;
- vervangen van de garagedeuren;
- aanbrengen van een ventilatiesysteem met geveldoorvoer;
- mogelijk dakbedekking met isolatie van buitenaf;
- mogelijk voorzieningen koudebruggen (in pandige balkons en vloerranden).

Planning:

- start werkzaamheden: 1 januari 2023;
- einde werkzaamheden: 31 december 2023, maar in verband met onvoorziene omstandigheden kan deze planning uitlopen; daarom is ontheffing aangevraagd tot 31 december 2026.

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.1:	Soortnamen:
opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);	gierzwaluw

Verbodsbepalingen van artikel 3.5:	Soortnamen:
opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);	Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis
beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);	

Dit besluit ziet niet toe op hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden met betrekking tot de uitstoot van stikstof. Uit toetsing (AERIUS-berekening) moet blijken of dit aan de orde is en indien noodzakelijk hiervoor vervolgstappen genomen dienen te worden.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

De aanvraag bevatte onvoldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project. Op 13 juni 2022 is de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de aanvraag aan te vullen. De gevraagde gegevens zijn op dezelfde dag, 13 juni 2022, ontvangen. Na ontvangst van deze gegevens was de aanvraag volledig.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, lid 1 en 5, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van gebouw bewonende soorten is tijdens het onderzoek op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan. In het jaar 2021 zijn de galerijflats binnen het projectgebied onderzocht conform de eisen uit de meest recente versie van het Vleermuisprotocol (versie 2021). Het onderzoek naar gierzwaluwen is uitgevoerd conform het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (versie 2017). Voor een meer gedetailleerd verslag van het nader onderzoek wordt verwezen naar Eco Reest rapport 210162 en 210163 (5 januari 2022).

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat gierzwaluw, Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis binnen het plangebied aanwezig zijn. Binnen het plangebied zijn twee zomerverblijfplaatsen en drie paarverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis vastgesteld. Van Ruige dwergvleermuis zijn in totaal tien paarverblijfplaatsen vastgesteld. De toegangslocaties tot de verblijfplaatsen bevinden zich nabij de daktrim en open stootvoegen.

Binnen het projectgebied zijn in totaal vijf nestplaatsen aangetroffen. De invliegopeningen bevinden zich in openingen in de oostgevel op de hoek met de zuidgevel.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor gierzwaluw, Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis weggenomen / verstoord:

- vijf nestplaatsen van gierzwaluw;
- twee zomer-/winterverblijfplaatsen en drie paar-/winterverblijfplaatsen van een of enkele individuen Gewone dwergvleermuis;
- tien paar-/winterverblijfplaatsen van Ruige dwergvleermuis.

De sloopwerkzaamheden hebben effect op de aangetroffen verblijfplaatsen van gierzwaluw en van vleermuizen binnen het plangebied. Daarnaast heeft de ingreep negatieve effecten op individuen van Gewone en Ruige dwergvleermuis.

Als gevolg van de sloopwerkzaamheden worden tien nestlocaties van gierzwaluw aangetast.

Binnen het projectgebied zijn twee zomerverblijfplaatsen en drie paarverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis aanwezig. Daarnaast zijn er tien paarverblijfplaatsen van Ruige dwergvleermuis aanwezig. Deze hebben mogelijk ook een functie als winterverblijfplaats voor een of enkele dieren. Als

gevolg van de werkzaamheden komen deze verblijfplaatsen te vervallen. De in de aanvraag genoemde verbodsbepalingen (verstoren wegnemen van verblijfplaatsen) worden als gevolg van werkzaamheden overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het activiteitenplan, worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden alternatieve voorzieningen;
- verblijfplaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt maken;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Om de tijd dat de vaste nestplaatsen van gierzwaluw niet beschikbaar zijn te overbruggen, dienen voor elke nestplaats die komt te vervallen vijf nestkasten (type NK GZ 08 van Vivara Pro of kwalitatief vergelijkbaar) beschikbaar te zijn in de directe omgeving. In de maand maart en mei 2017 zijn in totaal veertig tijdelijke kasten voor gierzwaluw opgehangen aan het schoolgebouw en kerkgebouw in de directe omgeving van het projectgebied (circa 250 meter afstand). De nestlocaties hebben voldoende gewenningstijd gehad. Hierdoor is ruim voldoende aanbod voor gierzwaluwen voor de mitigatie ten tijde van de werkzaamheden.

De nestplaatsen worden gemitigeerd door voor elke nestplaats die komt te vervallen minimaal vijf nestkasten te plaatsen in geschikte kopgevels ter plaatse van de galerijflats aan de Klompéstraat en Donker Curtiusstraat. Vijf nestkasten worden op exact dezelfde locatie geplaatst als de huidige nestlocaties van gierzwaluw. De gierzwaluwnestplaatsen worden gerealiseerd in de vorm van inbouwkasten van het type GZP2 (Unitura) of kwalitatief vergelijkbaar (zie figuur 2). Daarnaast wordt een ecologische plus gemaakt door minimaal tien extra inbouwkasten in de noordgevel te plaatsen.

Figuur 2. GZP2 inbouwkast gierzwaluw (Unitura).

Om de tijd gedurende de werkzaamheden voor vleermuizen te overbruggen zijn per gevonden verblijfplaats minimaal vier uitwendige kasten opgehangen op 3 mei 2022. Er is een combinatie geplaatst van het type Schwegler 2FE muurschaal van Waveka (zie figuur 3), het type VMT1a van Unitura (zie figuur 4) en VK WS 08 van Vivara Pro (zie figuur 5) of kwalitatief vergelijkbaar. In totaal zijn vijftien verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig binnen het projectgebied. Derhalve dienen er minimaal zestig tijdelijke voorzieningen beschikbaar te worden gesteld in de directe omgeving van het plangebied. In 2019 zijn in totaal veertien tijdelijke voorzieningen voor vleermuizen aan het schoolgebouw ter plaatse van Thorbeckelaan opgehangen op circa 350 meter afstand van het plangebied. Het project waarvoor deze kasten zijn geplaatst is inmiddels afgerond en er is ook voldoende gewenningstijd verstreken aan de permanente mitigatie van dat project (dossiernummer K7786 bij besluit van provincie Groningen). Deze veertien kasten blijven nu dus hangen en worden nu als tijdelijke mitigerende maatregel voor de paarverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis voor dit project gebruikt. Hiermee is voldaan aan de voorgeschreven zes maanden gewenningstijd voor

Gewone dwergvleermuis. Daarnaast zijn er nog 48 kasten opgehangen aan gebouwen en aan bomen, zoals in kaart is weergegeven in figuur 5.4 in het activiteitenplan. De kasten die aan bomen komen te hangen, zijn middels roestvrijstalen schroeven van niet meer dan vier centimeter opgehangen.

Figuur 3. Schwegler 2FE muurschaal (Waveka) Figuur 4. VMT1a opbouwkast (Unitura) Figuur 5. VK WS 08 (Vivara Pro)

Vleermuizen hebben de tijd nodig om aan nieuwe verblijfplaatsen te wennen. Gedurende deze gewenningsperiode moeten zowel de oorspronkelijke situatie als de nieuw aangebrachte vervangende voorzieningen beiden aanwezig zijn. Voor het ophangen van tijdelijke voorzieningen geldt voor een zomerverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis een gewenningstijd van drie maanden en voor een paarverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis geldt een gewenningstijd van zes maanden. In de laatste maand van de gewenningsperiode kunnen natuurvrij werkzaamheden aanvangen. Voor een paarverblijfplaats van Ruige dwergvleermuis geldt een gewenningstijd van een maand.

Daar de werkzaamheden plaatsvinden in de tweede helft van het jaar 2022, zijn de tijdelijke voorzieningen op 3 mei 2022 opgehangen. Hierdoor is er ruim voldoende gewenningstijd, waarin zowel de huidige verblijfplaatsen als de nieuwe kasten aanwezig zijn. Er zijn reeds kasten geplaatst in het jaar 2019 en doen dienst als tijdelijke overbrugging van het paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuizen. Allesomvattend is er hierdoor ruim voldoende gewenningstijd, waarin zowel de huidige verblijfplaatsen als de nieuwe verblijfplaatsen / kasten aanwezig zijn.

De kasten worden opgehangen aan de kopgevels van de adressen in tabel 5.1 in het activiteitenplan. De kasten worden zo hoog mogelijk op de gevel geplaatst en er wordt gezorgd voor een vrije uitvliegruimte van minimaal drie meter. Hierbij wordt er gelet op een vrije in- en uitvliegroute. De kasten worden geplaatst buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtverstoring.

De kasten zijn geschikt als winterverblijfplaats in milde winters. Bij strengere vorst zijn er voldoende alternatieven in de directe omgeving aanwezig in de vorm van potentieel geschikte verblijfplaatsen in woningen in de directe omgeving.

Bij voorkeur wordt gebruik gemaakt van de intrinsieke eigenschappen en mogelijkheden van de te renoveren galerijflats. Dat betekent dat ruimte in de spouw van de liftschacht ter plaatse van Klompéstraat en het trappenhuis ter plaatse van Donker Curtiusstraat geschikt en toegankelijk blijven, deze gevels worden niet gevuld met spouwisolatie. In totaal zijn er twee trappenliften/liftschachten aanwezig met open stootvoegen van circa 15 millimeter. Deze open stootvoegen zijn met deze lengte al geschikt als toegang voor kleine soorten vleermuizen (zoals gewone- en Ruige dwergvleermuis). De aanwezige open stootvoegen worden waar mogelijk vergroot tot een breedte van 25 millimeter, zodat het gebouw ook geschikt wordt voor andere soorten vleermuizen, zoals Laatvlieger. De overige gevels worden gevuld met isolatiemateriaal en laten deze methode niet toe. Ter aanvulling worden hiervoor inbouwkasten geplaatst. In elke kopgevel worden meerdere inbouwkasten geplaatst. Dit houdt in dat

aan de galerijflat ter plaatse van Klompéstraat dertig inbouwkasten geplaatst worden en aan de galerijflat ter plaatse van Donker Curtiusstraat eveneens dertig inbouwkasten geplaatst worden

1. Verblijfplaatsen in de spouwmuur van de liftschachten/trappenhuis (totaal twee stuks met drie zijden in noord, oost en westelijke oriëntatie):

- Gehele spouw trappenhuis beschikbaar, doch minimaal 1,5 m²;
- Spouwdiepte > 2 cm;
- Trappenhuis vrijhouden van isolatie, zodat een lege spouwmuur in zijn geheel benut kan worden door vleermuizen (zie blauwe lijn figuur 5.5 in het activiteitenplan);
- Entreestenen of open stootvoegen van 25 mm breed en steenhoogte hoog (> 3 per kopgevel);
- Voorkeur zo hoog mogelijk de entreestenen plaatsen of toepassen open stootvoegen: > 2,5 meter;
- Geen directe verlichting bij de invliegopeningen;
- Invliegopeningen vrij van obstakels.

Figuur 6. Inbouwsteen VMPM1 van Unitura

2. Inbouwkasten

- Inbouwkasten zijn beschikbaar in diverse maten en voor verschillende functies (zie voorbeeld VMPM1 van Unitura, figuur 6). De kasten worden geselecteerd ten behoeve van kleine verblijfplaatsen.
- Er worden minimaal zestig inbouwkasten geplaatst;
- De kasten hebben minimaal een laag, doch bij voorkeur meerdere (afhankelijk van beschikbare diepte spouw);
- Voorkeur zo hoog mogelijk positioneren: > 2,5 meter;
- Bij voorkeur op meerdere oriëntaties aanbrengen (zowel warme Z zijde als koelere O/W);
- Geen directe verlichting bij de invliegopeningen;
- Invliegopeningen vrij van obstakels.

Alle werkzaamheden worden zoveel mogelijk uitgevoerd buiten de voor de betreffende soort kwetsbare periode. Indien de werkzaamheden binnen de kwetsbare periodes worden uitgevoerd, worden de verblijfplaatsen tijdig ongeschikt gemaakt. De renovatiewerkzaamheden vinden plaats in de tweede helft van het jaar 2022. Dit valt binnen de paarperiode van vleermuizen en deels binnen het broedseizoen van gierzwaluw. Van belang is dat er geen broedgevallen meer aanwezig zijn van gierzwaluw, wanneer natuurvrijwerkzaamheden plaatsvinden. Om zorgvuldig handelen te garanderen, wordt de galerijflat voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt, te weten in de periode september en oktober 2022.

Het natuurvrij maken wordt uitgevoerd om te voorkomen dat zich vleermuizen in het complex bevinden tijdens de werkzaamheden. Het ontoegankelijk maken gebeurt door het dichtzetten van de invliegopeningen. Door aanbrengen van exclusion flaps wordt gezorgd dat eventueel aanwezige vleermuizen wel naar buiten, maar niet meer terug kunnen. Deze worden ten minste drie dagen voor de werkzaamheden geplaatst, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius. Omdat vleermuizen gebruikmaken van diverse invliegopeningen en verblijfplaatsen, wordt het gehele gebouw ongeschikt gemaakt.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

De Gewone dwergvleermuis is zowel binnen Europa als binnen Nederland de meest voorkomende vleermuissoort. Deze is onderdeel van de landelijke populatie die wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Dietz et al., 2009). Uitwisseling tussen verschillende populaties vindt waarschijnlijk met name plaats in winterverblijfplaatsen (Dietz et al., 2009). Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 blijkt dat het verspreidingsgebied van deze soort gunstig is. Er zijn echter onvoldoende gegevens beschikbaar om een duidelijk beeld van de landelijke staat van instandhouding te bepalen (Vogel-en-Habitatrichtlijnrapportage, 2019). De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) telt één waarneming in de omgeving van het onderzoeksgebied binnen een afstand van circa een kilometer van de afgelopen tien jaar. Het gebrek aan meer recente waarnemingen is mogelijk te verklaren door een gebrek aan systematisch onderzoek naar vleermuizen in de directe omgeving en / of registratie hiervan. Daarnaast is bekend dat ten zuiden op circa honderd meter afstand vanaf het projectgebied eveneens een nader onderzoek is uitgevoerd door een extern ecologisch adviesbureau (Buro Bakker). In dit gebied zijn zeven zomerverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis vastgesteld.

De Ruige dwergvleermuis is een in ons land algemeen voorkomende soort en wordt ruim verspreid in het noorden en westen van Nederland waargenomen. Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 (Adams et al., Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat Ruige dwergvleermuis een groot verspreidingsgebied heeft. De staat van instandhouding en het toekomstperspectief zijn als matig ongunstig gekwalificeerd. De aantallen in de trektijd, in het najaar (wanneer ook de vrouwtjes en jongen in Nederland zijn), worden geschat op 50.000 tot 100.000 dieren. Er zijn geen gegevens bekend over de trend in aantallen (Kennisdokument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0 Juli 2017). De NDFF telt geen waarnemingen van de Ruige dwergvleermuis in de directe omgeving van Hoogezand van de afgelopen tien jaar binnen een straal van circa een kilometer. Het gebrek aan meer recente waarnemingen is mogelijk te verklaren door een gebrek aan systematisch onderzoek naar vleermuizen in de directe omgeving en / of registratie hiervan.

De verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis wordt tijdig en in voldoende mate in de directe omgeving teruggebracht met hiervoor geschikte vleermuiskasten. Er worden 60 inbouwkasten geplaatst voor 15 zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone en Ruige dwergvleermuis. Daarnaast wordt aan beide flats de toegang tot de spouw van het trappenhuis (D. Curtiusstraat) en de liftschacht (Klompéstraat) beter toegankelijk gemaakt voor vleermuizen. Hiermee is er sprake van een ruime ecologische plus. Bovendien blijven alternatieven voorhanden in de woningen in de directe omgeving. In de nieuwe situatie worden permanente verblijfplaatsen opgenomen in de galerijflat. Daarom is het aannemelijk dat er geen sprake is van het aantasten van de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis als gevolg van de werkzaamheden. Op die wijze wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

In 1994 bedroeg het aantal broedparen in Nederland 25.000 – 100.000. In 1998-2000 werd het aantal broedparen geschat op 30.000-60.000. Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 (Adams et al., Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat de landelijke populatie op 40.000 tot 60.000 broedparen wordt geschat. De populatie trend 2006-2018 wordt als ongunstig gekwalificeerd. Het verspreidingsgebied is stabiel. Waarnemingen van de gierzwaluw komen binnen en buiten het projectgebied voor. In totaal telt de NDFF 56 waarnemingen binnen een straal van circa een in de afgelopen tien jaar. Een groot deel van de waarnemingen zijn waargenomen ter plaatse van de Peppeling ten oosten van het projectgebied. Tijdens het uitgevoerde nader onderzoek zijn ten noorden van het projectgebied (in de wijk Sportterreinstraat) eveneens eenentwintig nestplaatsen van gierzwaluwen aangetroffen.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, inclusief de groene plus (zie belangenafweging), is zeker dat dit project niet zal leiden

tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Eindoordeel ecologische afweging

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken.

Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven, en naar verwachting gezien de groene plus kan toenemen in de toekomst, en dat de gunstige staat van instandhouding van gebouw bewonende soorten gewaarborgd blijft.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor gierzwaluw in het belang van:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid;

De ontheffing is aangevraagd voor vleermuizen in het belang van;

- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Lefier houdt zich aan het Convenant Energiebesparing Huursector. Deze is ondertekend door Aedes (de landelijke branchevereniging van woningcorporaties) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De doelstelling van dit convenant is het verlagen van de uitstoot van broeikasgassen met 20% in 2020 en het verlagen van het energielabel naar B. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het vertragen van de klimaatverandering.

Op basis van de doelstellingen zoals geformuleerd in het Koepelconvenant beogen Aedes en Woonbond met dit convenant in 2020 ten minste een gemiddelde Energie Index van 1,25 (gemiddeld energielabel B) te bereiken voor de totale huurwoningenvoorraad van de corporaties. Dat komt overeen met een besparing op het gebouw gebonden energieverbruik van bestaande corporatie-woningen van 33% in de periode 2008 tot en met 2020. Deze ambitie betreft het gebouw- en installatie gebonden energiegebruik voor met name ruimteverwarming, warm tapwater en ventilatie. Het Planbureau van de Leefomgeving heeft in 2017 echter geconstateerd dat de corporatiesector de doelstelling van label B in 2020 niet gaat halen. In de AEDES-agenda 2020-2023 hebben corporaties afgesproken om dit door een inhaalslag in 2021 te realiseren.

Door het verlagen van energieverbruik en daarmee de uitstoot van broeikasgassen dient het project een 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor milieu wezenlijk gunstige effecten'.

De technische staat van het complex is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De galerijflat is slecht of niet geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de appartementen van de galerijflat niet optimaal als het gevolg van vocht en tocht. In een vochtig huis groeien schimmels en huisstofmijten sneller dan in een droog huis. Mensen die in een vochtig of schimmelig huis wonen hebben vaker luchtwegklachten dan mensen die in een droog huis wonen. Wonen in een vochtig huis kan leiden tot het ontstaan van astma of verergering daarvan. Bovendien komen in vochtige huizen meer schimmels en/of huisstofmijten voor. Schimmels en huisstofmijten kunnen allergieën veroorzaken.

De gerenoveerde galerijflat is beter geïsoleerd waardoor een gezonder leefklimaat ontstaat. Hierdoor dient het project het belang "volksgezondheid of openbare veiligheid".

Gelet op de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018" stimuleren wij initiatiefnemers om extra maatregelen te nemen om soorten op langere termijn juist te laten profiteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier kunnen projecten die zouden kunnen leiden tot negatieve effecten voor soorten juist gebruikt worden om de staat van instandhouding van soorten te versterken. In de aanvraag zijn de volgende maatregelen beschreven die leiden tot een 'groene plus':

- Er wordt een ecologische plus gemaakt door minimaal tien extra inbouwkasten voor gierzwaluw in de noordgevel te plaatsen
- Voor vleermuizen zal gemitigeerd worden in een factor van 1:4. Dit komt neer op totaal zestig stuks vleermuisvoorzieningen. Er worden in totaal zestig inbouwkasten voor vleermuizen geplaatst. Als ecologische plus worden de spouwruimte in het liftschacht en trappenhuis eveneens geschikt gemaakt/behouden via open stootvoegen.

Bovenstaand geldend belang, tezamen met de groene plus, is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde gebouw bewonende soorten, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Alternatievenafweging

Het project omvat renovatie van een bestaande complex en is daarmee locatiegebonden.

De technische staat van de galerijflat is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De galerijflat is onvoldoende geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de appartementen binnen de galerijflat niet optimaal als hete gevolg van vocht en tocht. Indien er geen verbetering wordt uitgevoerd, zal de galerijflat op langere termijn onbewoonbaar worden. Uiteindelijk zal dit leiden tot de sloop van de galerijflat. Dit zal resulteren in verlies van verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het alternatief van sloop en nieuwbouw heeft tot gevolg dat er voor langere periodes geen vaste rust- en verblijfplaatsen beschikbaar zijn op de locatie van de gesloopte galerijflat en is daarmee niet een ecologisch gunstiger alternatief.

Er is getracht om alle tijdelijke voorzieningen voor vleermuizen binnen 200 meter te plaatsen, echter is dit praktisch niet mogelijk, omdat er geen bezit van Lefier binnen deze straal aanwezig is. Daarom is ervoor gekozen om een deel aan bomen te plaatsen binnen een straal van 200 meter en een deel aan gebouwen buiten de straal van 200 meter.

Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren.

Gezien bovenstaande is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die een minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde gebouw bewonende soorten. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan de aanwezige beschermde gebouw bewonende soorten voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van gebouw bewonende soorten gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soortxx in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.1, lid 2 ¹	voor artikel 3.5, lid 2 en 4 ²
------------------------	--------------------------------------	---

gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	toegekend	n.v.t.
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	n.v.t.	toegekend
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	n.v.t.	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;

¹Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk verstoren;

lid 4, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
  - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
  - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
  - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.1 Wnb

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van:
  - a. de verboden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of ten aanzien van uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten, of
  - b. regels, gesteld krachtens artikel 3.2, vierde lid.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
  - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
  - b. zij is nodig:
    - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
    - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
    - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
    - 4°. ter bescherming van flora of fauna;
    - 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
    - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
  - c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
5. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
- b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
- c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.6 Wnb

1. Het is verboden dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, onder zich te hebben voor verkoop, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.
2. Het is verboden, anders dan voor verkoop, dieren of planten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.
3. De verboden, bedoeld in het eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing ingeval de in dat lid bedoelde dieren en planten aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
  - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
  - b. zij is nodig:
    - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
    - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
    - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

- 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K39863
Documentnummer KIWI	2022-059881
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2022-000643

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
<p>Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Donker Curtiusstraat 1-159, Klompéstraat 162-288 (K39863)'</p>